



## Investering og bæredygtighed

I Velliv har vi som målsætning at skabe det bedst mulige afkast, når vi investerer på vegne af vores kunder. Samtidig ønsker vi at investere på en måde, som tager hensyn til miljø og samfund og bidrager til en bæredygtig udvikling.

Nedenfor får du oplysninger om, hvordan vi arbejder med integration af bæredygtighedsrisici. De følgende sider beskriver bl.a., hvilke bæredygtige karakteristika dit opsparingsprodukt har, og hvilken investeringsstrategi der ligger bag. Du får oplysningerne efter en skabelon, som EU har bestemt, at Velliv og andre finansielle virksomheder skal benytte.

### Andelen af bæredygtige investeringer kan ændre sig med tiden

Når vi investerer din pensionsopsparing, sørger vi for, at din investeringsrisiko afspejler, hvor du er i livet. Vi nedtrapper din investeringsrisiko ved at flytte dele af din opsparing til mere stabile investeringer, i takt med at du bliver ældre og nærmer dig pensionsalderen. Andelen af bæredygtige investeringer afhænger bl.a. af hvor i nedtrappingen du er, og investeringernes fordeling imellem forskellige aktivklasser, fx aktier, obligationer og ejendomme. Den oplyste andel bæredygtige investeringer, er den laveste andel, du kan forvente i den periode, du har produktet.

### Vi tager hensyn til bæredygtighedsrisici, når vi investerer

Bæredygtighedsrisici omfatter miljømæssige, sociale eller ledelsesmæssige begivenheder eller omstændigheder, som, hvis de opstår, kan have en væsentlig negativ indvirkning på værdien af en investering. Det kan fx være klimarisici som følge af klimaforandringer eller skader efter ekstremt vejr. Det kan også være såkaldte transitionsrisici, fx hvis der bliver indført CO2-afgifter i forbindelse med overgangen til en økonomi, der ikke er baseret på fossile brændsler.

Velliv integrerer bæredygtighedsfaktorer i investeringsprocesserne med henblik på at identificere og mitigere bæredygtighedsrisici, og for at sikre værdien af investeringer og optimere det langsigtede risikojusterede afkast. Identificering af bæredygtighedsrisici indgår sammen med andre finansielle analyser i investeringsprocessen. Vi overvåger løbende vores investeringer og de kapitalforvaltere, der investerer på vores vegne, for at identificere bæredygtighedsrisici og vurdere, om de har betydning for vores investeringer.

### Hvor kan jeg læse mere?

Du kan læse mere om Vellivs arbejde med ansvarlige investeringer og bæredygtighed, og om hvordan bæredygtighedsrisici integreres i investeringsprocessen på hjemmesiden [velliv.dk/bæredygtighed](https://velliv.dk/bæredygtighed) samt i [Vellivs årlige Klimarapport](#).

Ved **bæredygtig investering** forstås en investering i en økonomisk aktivitet, der bidrager til et miljømæssigt eller socialt mål, forudsat at investeringen ikke i væsentlig grad skader miljømæssige eller sociale mål, og at de virksomheder, der investeres i, følger god ledelsespraksis.

**EU-klassificerings-systemet** er et klassificeringssystem, der er fastsat i forordning (EU) 2020/852, og som opstiller en liste over **miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter**. I nævnte forordning er der ikke fastsat en liste over socialt bæredygtige økonomiske aktiviteter. Bæredygtige investeringer med et miljømål kan være i overensstemmelse med klassificeringssystemet eller ej.

Produkt navn: **VækstOpsparing Aftryk Høj risiko**

## Miljømæssige og/eller sociale karakteristika

Har dette finansielle produkt et bæredygtigt investeringsmål?

Ja

Nej

Det vil foretage et minimum af **bæredygtige investeringer med et miljømål: \_\_\_%**

i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

Det vil foretage et minimum af **bæredygtige investeringer med et socialt mål: \_\_\_%**

Det fremmer **miljømæssige/sociale (M/S) karakteristika**, og selv om det ikke har en bæredygtig investering som mål, har det en minimumsandel af bæredygtige investeringer på 20%\*

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et socialt mål

Det fremmer M/S-karakteristika, men **vil ikke foretage nogen bæredygtige investeringer**

\*) Andelen af bæredygtige investeringer ændrer sig med tiden. Den oplyste andel bæredygtige investeringer er den laveste andel, du kan forvente i den periode, du har produktet.



### Hvilke miljømæssige og/eller sociale karakteristika fremmes af dette finansielle produkt?

VækstOpsparing Aftryk bidrager til FN's verdensmål for bæredygtig udvikling og fremmer forskellige miljømæssige og sociale karakteristika, herunder grøn omstilling, cirkulær økonomi, ligestilling mellem kønnene og arbejdstageres rettigheder.

Det sker bl.a. ved at investere i selskaber, der er med til at løse miljømæssige og samfundsmæssige udfordringer, ved at udelukke kritisable selskaber og lande fra produktets investeringsunivers og ved at påvirke selskaber og kapitalforvaltere til at forbedre relevante forhold omkring bæredygtighed.

#### Fravalg af selskaber og lande

VækstOpsparing Aftryk udelukker investeringer i selskaber, som producerer og/eller udvinder fossile brændsler, våben, alkohol, spil, pornografi og tobak. Vi mener ikke, at disse aktiviteter er forenelige med de bæredygtige karakteristika for VækstOpsparing Aftryk.

I nogle tilfælde kan vi på baggrund af nærmere analyse vælge at have investering i fossile brændsler, hvis et selskab har en troværdig omstillingsplan for at nedbringe involveringen i disse aktiviteter og dermed sikre understøttelse af Parisaftalen.

Af hensyn til demokrati, menneskerettigheder og ytringsfrihed fravælger vi investeringer i statsobligationer udstedt af lande, som ikke har en tilfredsstillende tilgang til regeringsførelse og forvaltningspraksis.

### Aktivt ejerskab

Vi arbejder aktivt på at påvirke de virksomheder, vi investerer i, til at forbedre deres håndtering af relevante bæredygtighedsforhold og bæredygtighedsrisici. Arbejdet består af dialog med virksomhederne, og ved at vi stemmer på deres generalforsamlinger. Når der stemmes, sker det med udgangspunkt i Vellivs egen eller de eksterne forvalteres stemmepolitik. Det kan eksempelvis være med målet om at fremme kønsdiversitet i bestyrelserne, at virksomhederne sætter klimamål, eller at de rapporterer yderligere om deres påvirkninger på menneskerettigheder og klimaet.

Bæredygtighedsindikatorer måler, hvordan de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opnås.

### ● *Hvilke bæredygtighedsindikatorer anvendes til at opnå de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt?*

For at understøtte produktets miljømæssige og sociale kendetegn holder vi øje med, om de selskaber, vi investerer i, lever op til, hvordan vi forventer, at de håndterer forhold omkring miljø, samfund og praksis for god ledelse (ESG-forhold). Til det formål anvender vi bl.a. disse bæredygtighedsindikatorer:

- **CO2-aftryk** - vi måler de underliggende investeringers CO2-aftryk.
- **Taksonomi** - vi måler på aktiviteter i overensstemmelse med EU's klassificeringssystem.
- **FN's 17 verdensmål** - vi måler på, hvor meget investeringerne bidrager til FN's 17 verdensmål.
- **Engagement i miljømæssige og sociale temaer** - vi arbejder på at påvirke selskaberne i produktet til at forbedre deres indsats på områder såsom forurening, biodiversitet, arbejdsforhold, menneskerettigheder og bekæmpelse af korruption.
- **Antal afstemninger om miljømæssige og sociale temaer** - vi stemmer på selskabernes generalforsamlinger for forslag, der tilskynder selskaberne til at forbedre bæredygtighedsforhold.
- **Antal og vægt af selskaber og lande, som er fravalgt i produktets investeringsunivers** på grund af udfordringer med bæredygtighedsforhold.

### ● *Hvad er målene for de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis har til hensigt at foretage, og hvordan bidrager de bæredygtige investeringer til sådanne mål?*

Vi har som målsætning, at de bæredygtige investeringer i VækstOpsparing Aftryk understøtter et eller flere af FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling eller indeholder aktiviteter, der er i overensstemmelse med EU's klassificeringssystem for bæredygtige aktiviteter (EU-taksonomien).

VækstOpsparing Aftryk bidrager til målsætningen ved blandt andet at investere i selskaber, der direkte understøtter tre af FN's verdensmål: klimaindsats (mål 13), mindre ulighed (mål 10) og sundhed og trivsel (mål 3).

De vigtigste negative indvirkninger er investeringsbeslutningernes betydeligste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer i forbindelse med miljømæssige, sociale og personalemæssige spørgsmål, respekt for menneskerettighederne, bekæmpelse af korruption og bekæmpelse af bestikkelse.

Derudover har vi et mål om at reducere negative ESG-påvirkninger. Det forsøger vi at opnå gennem dialog med selskaber, ved at stemme på generalforsamlinger og ved at ekskludere selskaber fra produktets investeringsunivers, der ikke agerer i overensstemmelse med de bæredygtighedskarakteristika, som produktet fremmer.

**Hvordan skader de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis har til hensigt at foretage, ikke i væsentlig grad nogen af de miljømæssige eller sociale bæredygtige investeringsmål?**

Inden Velliv foretager en investering, udarbejder vi og vores samarbejdspartnere en analyse, som afdækker, hvilke negative indvirkninger på bæredygtighed investeringen kan tænkes at have. Analysen kan betyde, at vi fravælger den pågældende investering eller virksomhed.

Vi screener løbende alle vores investeringer for at sikre, at de ikke bryder med internationale principper for ansvarlig virksomhedsadfærd eller er til væsentlig skade for andre sociale eller miljømæssige mål. Screeningen sker i overensstemmelse med vores politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab.

**Hvordan er der taget hensyn til indikatorer for negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?**

Velliv går i dialog med og udelukker selskaber fra investeringsuniverset bl.a. ved at måle på væsentlige negative bæredygtighedspåvirkninger - såkaldte Principle Adverse Impacts (PAI):

- Overtrædelse af FN's Global Compact-principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder (PAI 10)
- Eksposering til kontroversielle våben (PAI 14)

For at holde øje med den negative påvirkning fra investeringerne og sikre, at vores bæredygtige investeringer ikke påvirker bæredygtighedsmål negativt, måler vi også på:

- Eksposering fra virksomheder med aktiviteter i fossile brændsler (PAI 4)
- Aktiviteter der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt (PAI 7)
- Sociale krænkelser i lande, der er investeret i (PAI 16)

Velliv benytter aktivt ejerskab for at påvirke de virksomheder, vi investerer i, til at forbedre deres miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige praksis. På den måde kan vi minimere virksomhedernes potentielle negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer.

**På hvilken måde er de bæredygtige investeringer i overensstemmelse med OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder? Nærmere oplysninger:**

Investeringerne i VækstOpsparing Aftryk skal til enhver tid leve op til Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, som er baseret på disse internationale principper og retningslinjer:

- FN's Global Compact
- FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhverv
- OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder

Når vi gennemgår vores investeringer, ser vi på, hvordan de selskaber, vi investerer i, og vores samarbejdspartnere, efterlever retningslinjerne ovenfor.

Velliv arbejder fortrinsvis sammen med kapitalforvaltere, der også har tilsluttet sig det FN-støttede Principles for Responsible Investments (PRI) eller opererer med tilsvarende principper.

*EU-klassificeringssystemet fastsætter et princip om ikke at gøre væsentlig skade, hvorved investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, ikke i væsentlig grad bør skade målene i EU's klassificeringssystem, og der er specifikke EU-kriterier.*

*Princippet om ikke at gøre væsentlig skade gælder kun for de investeringer, der ligger til grund for det finansielle produkt, og som tager højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter. De investeringer, der ligger til grund for den tilbageværende andel af dette finansielle produkt, tager ikke højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.*

*Andre bæredygtige investeringer må heller ikke i væsentlig grad skade miljømæssige eller sociale mål.*



## Tager dette finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

**X**

**Ja**

Som vi har beskrevet ovenfor, måler vi på de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer. Viser målingerne, at en investering ikke er i overensstemmelse med produktets karakteristika, agerer Velliv overfor selskabet. Du kan få mere information om de negative indvirkninger i vores rapportering og på velliv.dk.

**Nej**



## Hvilken investeringsstrategi følger dette finansielle produkt?

**Investeringsstrategien** er retningsgivende for investeringsbeslutninger baseret på faktorer som f.eks. investeringsmål og risikotolerance.

Investeringsstrategien er retningsgivende for investeringsbeslutninger baseret på faktorer som f.eks. investeringsmål og risikotolerance. I VækstOpsparing Aftryk har vi en ambition om at balancere det højest mulige afkast med det bedst mulige miljø- og samfundsmæssige aftryk. Strategien har derfor et overordnet fokus på at investere i virksomheder eller fonde, der understøtter den bæredygtige udvikling, og som ikke gør væsentlig skade på samfund og miljø.

Vi vælger investeringer inden for et bredt spektrum af muligheder, såsom noterede og unoterede aktier, virksomhedskreditter og obligationer. For at opnå et bedre aftryk på miljø og samfund lægger investeringsstrategien vægt på:

- ESG-fonde
- Fokuseret klima- og miljøinvesteringer
- Grønne obligationer
- Impact-fonde, hvor der er krav om målbar social og miljømæssig værdiskabelse

- Certificerede ejendomme. For nyinvesteringer i ejendomme er certificering i dag en målsætning og kan, hvor det er økonomiske rentabelt, også skabe grundlag for certificering af flere af porteføljens eksisterende ejendomme, herunder DGNB Building-in-use.

Investeringsstrategien giver også mulighed for at investere i fonde med statsobligationer og realkreditobligationer for at sikre, at VækstOpsparing Aftryk har de egenskaber, som sikrer balance mellem afkast og investeringsrisiko i et livscyklusprodukt. Det vil sige, at investeringsrisikoen aftrappes i takt med, at du nærmer dig pensionsalderen.

VækstOpsparing Aftryk anvender ikke derivater eller andre finansielle instrumenter, hvor der er en risiko for, at vi indirekte kommer til at investere i selskaber eller sektorer, som vi har fravalgt.

Investeringsstrategien følger derudover de principper og den praksis, som fremgår af Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, herunder de investeringsmæssige fravalg, der er beskrevet tidligere.

● **Hvad er de bindende elementer i den investeringsstrategi, der anvendes til at udvælge investeringer med henblik på at opnå de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt?**

De bindende elementer i vores investeringsstrategi omfatter:

- Vi fravælger selskaber og lande, som er defineret af vores eksklusionslister.
- Vi vil til enhver tid overholde gældende sanktioner fra EU og FN.
- De grønne obligationer i produktet skal efterleve ICMA's Green Bonds Principles eller tilsvarende anerkendte retningslinjer.
- De certificerede ejendomme i produktet skal efterleve anerkendte certificeringsstandarder fx DGNB eller tilsvarende retningslinjer.

● **Hvad er politikken for vurdering af god ledelsespraksis i de investeringsmodtagende virksomheder?**

Vi overvåger løbende alle investeringer i vores portefølje for bl.a. at sikre god ledelsespraksis. Hvis vi observerer adfærd eller hændelser, som er i strid med internationale principper for god selskabsledelse, kan vi eller vores samarbejdspartnere gå i dialog med virksomheden med henblik på at forebygge og/eller ændre adfærden i selskabet.

Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab beskriver mere detaljeret, hvordan vi vurderer god ledelsespraksis i de virksomheder, vi investerer i.

**God ledelsespraksis** omfatter solide ledelsesstrukturer, arbejdstagerforhold, aflønning af personale og overholdelse af skatteregler.



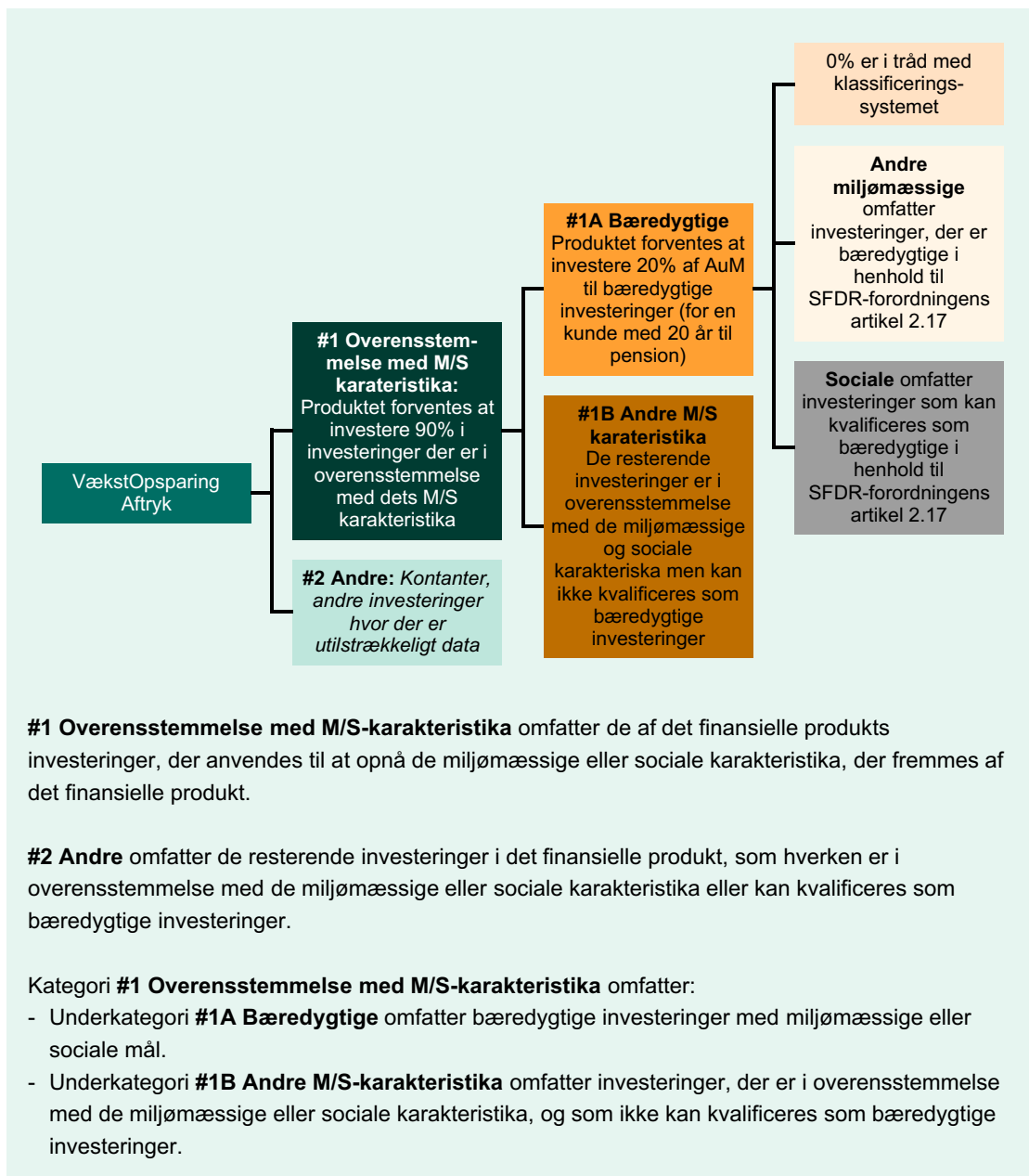
## Hvad er den planlagte aktivallokering for dette finansielle produkt?

### Aktivallokering

beskriver andelen af investeringer i specifikke aktiver.

Aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, udtrykkes som en andel af:

- **omsætning**, der afspejler andelen af indtægter fra de investeringsmodtagende virksomheders grønne aktiviteter.
- **kapitaludgifter** (CapEx), der viser de grønne investeringer foretaget af investeringsmodtagende virksomheder, f.eks. med henblik på en omstilling til en grøn økonomi.
- **driftsudgifter** (OpEx), der afspejler de investeringsmodtagende virksomheders grønne operationelle aktiviteter.



For at være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet omfatter kriterierne for **fossilgas** begrænsninger for emissioner og overgang til vedvarende energi eller kulstoffattige brændstoffer inden udgangen af 2035.

For **atomenergi** indeholder kriterierne omfattende sikkerheds- og affaldshåndteringsregler.

**Mulighedsskabende aktiviteter** gør det direkte muligt for andre aktiviteter at yde et væsentligt bidrag til et miljømål.

**Omstillingsaktiviteter** er aktiviteter, for hvilke der endnu ikke findes kulstoffattige alternativer, og som bl.a. har drivhusgas-emissionsniveauer, der svarer til de bedste resultater.



## I hvilket minimumsomfang er bæredygtige investeringer med et miljømål i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

Der er på nuværende tidspunkt ikke et tilstrækkeligt datagrundlag til at vurdere overensstemmelse med EU's klassificeringssystem. Derfor har vi sat andelen i VækstOpsparing Aftryk til 0%.

I takt med at EU's lovgivning udvikles, og virksomhederne stiller de nødvendige data til rådighed, vil vi kunne give bedre oplysninger om minimumsomfanget af bæredygtige investeringer i overensstemmelse med EU's klassificeringssystem.

Når de nødvendige data er tilgængelige, forventer vi at give oplysningerne i forbindelse med den periodiske rapportering for produktet.

### Medfører det finansielle produkt investeringer i aktiviteter relateret til fossilgas og/eller atomenergi i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?<sup>1)</sup>

Ja

Inden for fossil gas  Inden for atomkraft

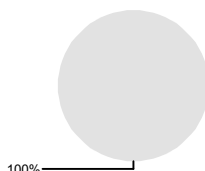
Nej

<sup>1)</sup> Fossilgas og/eller atomrelaterede aktiviteter vil kun være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, hvis de bidrager til at begrænse klimændringer ("modvirkning af klimændringer") og ikke i væsentlig grad skader noget EU-klassificeringsmål – se forklarende note i venstre margen. Kriterierne i deres helhed for økonomiske aktiviteter indenfor fossilgas og atomenergi, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemer, er fastsat i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/1214.

De to diagrammer nedenfor viser med grønt minimumsprocentdelen af investeringer, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Da der ikke findes nogen hensigtsmæssig metode til at bestemme overensstemmelsen med klassificeringssystemet for statsobligationer\*, viser det første diagram overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forhold til alle det finansielle produkts investeringer, inkl. statsobligationer, mens det andet diagram kun viser overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forbindelse med det finansielle produkts investeringer, ekskl. statsobligationer.

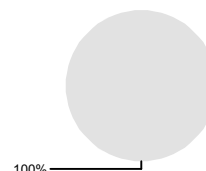
#### 1. Investeringer i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, inkl. statsobligationer\*

- I overensstemmelse med klassificeringssystemet: Fossilgas
- I overensstemmelse med klassificeringssystemet: Atomenergi
- I overensstemmelse med klassificeringssystemet (uden fossilgas & atomenergi)
- Ikke i overensstemmelse med klassificeringssystemet



#### 2. Investeringer i overensstemmelse med klassificeringssystemet, ekskl. statsobligationer\*

- I overensstemmelse med klassificeringssystemet: Fossilgas
- I overensstemmelse med klassificeringssystemet: Atomenergi
- I overensstemmelse med klassificeringssystemet (uden fossilgas & atomenergi)
- Ikke i overensstemmelse med klassificeringssystemet




\* Med henblik på disse diagrammer omfatter "statsobligationer" alle statsengagementer



**● Hvad er minimumsandelen af investeringer i omstillingsaktiviteter og mulighedsskabende aktiviteter?**

Vi har ikke fastlagt mål for andelen af investeringer i omstillingsaktiviteter og mulighedsskabende aktiviteter. Minimumsandelen er derfor sat til 0%.

 er bæredygtige investeringer med et miljømål, der **ikke tager hensyn til kriterierne** for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter i henhold til EU-klassificeringssystemet.



**Hvad er minimumsandelen af bæredygtige investeringer med et miljømål, der ikke er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?**

VækstOpsparing Aftryk kan investere i økonomiske aktiviteter, der endnu ikke anses for at være miljømæssigt bæredygtige efter EU-klassificeringssystemet. Som vi har oplyst ovenfor, har vi på nuværende tidspunkt ikke det datagrundlag, som er nødvendigt for at kunne opgøre, hvor stor en andel af produktets investeringer der er i overensstemmelse med EU's klassificeringssystem. Af samme grund kan vi heller ikke opgøre den andel, der ikke er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet.

VækstOpsparing Aftryk indeholder investeringer med både miljømæssige og sociale mål, hvor der i investeringsstrategien ikke er fokus på en specifik fordeling mellem disse.



**Hvad er minimumsandel af socialt bæredygtige investeringer?**

Som nævnt ovenfor indeholder VækstOpsparing Aftryk både investeringer med miljømæssige og sociale mål, hvor der i investeringsstrategien ikke er fokus på en specifik fordeling mellem disse.



**Hvilke investeringer er medtaget under "2 Andre", hvad er formålet med dem, og er der nogen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier?**

Konter og andre investeringer kan indgå som likviditet eller med henblik på at balancere investeringsrisikoen. Kategorien kan også indeholde investeringer, hvor vi ikke har adgang til relevant data.



**Er der angivet et specifikt indeks som referencebenchmark for at fastslå, om dette finansielle produkt er i overensstemmelse med de miljømæssige og/eller sociale karakteristika, som det fremmer?**

Nej

**Reference benchmarks** er indekser til måling af, om det finansielle produkt opnår de miljømæssige eller sociale karakteristika, som det fremmer.



**Hvor kan jeg finde flere produktspecifikke oplysninger online?**

På hjemmesiden [velliv.dk/baeredygtighed](http://velliv.dk/baeredygtighed) kan du finde mere information.